

Hose at faa det gjort uden Støtte fra Staten.

Ellinger: Jeg ønsker blot at fremsætte en ganske kort Udtalelse, foranlediget dertil ved Bemærkninger fra det ærede Medlem for Randers Amts 3dje Valgkreds (Bjerre), der omtalte Transportforholdene herfra til England. Jeg er ikke i mindste Maade sagkyndig, hvad Detaillerne angaar — jeg har ikke undersøgt dem og kan ikke udtale noget som helst derom —, men jeg ønsker blot at sige et Par Ord om Sommertransporten derover med de afkølede Skibe. Efter at denne er ordnet saaledes, at de Skibe, der faa Understøttelse af Staten til Transporten af Landbrugsprodukter til England, have faaet indrettet Køleapparater, har man i store Kredse, ingenlunde i alle, den Opfattelse, at disse Skibe skulle udføre den dobbelte Opgave baade at transportere Landbrugsprodukterne og afkøle dem. Men det sidste er en fysisk Umulighed. Det at indrette Køleapparater saa store, at de kunne producere saa store Masser Kulde, som ere nødvendige for at afkøle saadanne Produkter f. Eks. fra den almindelige Sommertemperatur ned til den Temperatur, man ønsker, de skulle have ved Ankomsten til England, er egentlig ikke nogen Umulighed, men det umulige ligger deri, at faa denne Kulde til at trænge ind i disse Produkter i saa kort en Tid. Man kunde selvfølgelig bøde derpaa ved en meget stærk Luftcirkulation og ved i den omgivende Luft at frembringe en meget lav Temperatur, saa at det maaske kunde blive muligt at naa i alt Fald en langt større Grad af Kulde; men en saa lav Temperatur vilde angribe Produkterne og virke ødelæggende. De Undersøgelser, der ere anstillede, vise, at for at der virkelig skal finde den ønskede Gennemafkøling Sted af saadanne Produkter ved Hjælp af Kuldmaskiner, vil der medgaa en Tid, som er flere Gange saa lang, som den Tid Sejladsen fra Esbjerg til England varer. Den Fordring, man kan stille til Dampskibsselskabets Afkølingsapparater, er, at de forhindre Indtrængen af Varme udefra under Sejladsen og ophæve den Opvarmning, der er fremkommen under Transporten over i Skibet, men en Gennemafkøling af Produkterne er det umuligt at foretage. Som Forholdene ere f. Eks. ved Transporten i store Baller af Flæsk og Kød, kan der heller ikke med dette Afkølingssystem finde nogen effektiv Afkøling Sted. Det ligger i, at Sammenpakningen er saa tæt, at der ikke kan finde nogen

egentlig Luftcirkulation Sted. Saa sagde det ærede Medlem, og den Tanke har været fremme før, at man kunde hænge Kroppene op. Dette medfører selvfølgelig et stort Gode for Afkølingen, idet der derved paa en ganske naturlig Maade opstaar en Række lodrette Luftkanaler, hvorved Afkølingen kan blive mere effektiv, men det gaar her som saa ofte, at naar man opnaar et Gode paa et Sted, taber man paa et andet Sted, idet selvfølgelig den Mængde, man kan transportere i det samme Lastrum, da vil blive betydelig formindsket. I det forenede Dampskibsselskab er det, som vel ogsaa i andre med saadanne Køleapparater forsynede Skibe, indrettet saaledes, at Kølerørene ligge hen under Loftet i vedkommende Lastrum. Jeg tror ikke, at man kan bebrejde Dampskibsselskabet, at det er indrettet saaledes, thi saaledes er det i alt Fald i det væsentlige overalt. Men ikke alene, fordi man derved ikke faar den nævnte Luftcirkulation, men ogsaa fordi Fugtigheden da slaar sig ned paa disse Rør og derfra drypper ned paa Produkterne og frembringer saadanne Forhold, som det ærede Medlem har omtalt, skulde jeg være tilbøjelig til at tro, at det, naar det f. Eks. drejer sig om Forsendelse af saadanne Sager som Smør i Fustager, vilde være muligt at faa den fornødne Cirkulation i Stand ved at træffe særlige Foranstaltninger i Bunden af Lastrummene og i Lasten at anbringe Ventilatorer, som overmaade let kunde drives af Dampmaskinen. Mest effektivt vilde det sikkert være, at man flyttede Kølerørene fra Loftet i Skibenes Lastrum og lagde dem ud ved Sidevæggene, hvor Varmen i det væsentlige trænger ind fra Vandet og til Dels ogsaa fra Luften. Men der kommer ogsaa her en lignende Gene frem som den, jeg nylig omtalte, at en saadan Anbringelse i højeste Grad vilde formindske den Mængde Produkter, man kan lægge i et bestemt Lastrum. Jeg skulde tro, at det vilde være særlig heldigt, om der blev anstillet Forsøg i den Retning, jeg her har tilladt mig at angive. Om hvorvidt der i øvrigt er Grund til at klage over Dampskibsselskabets Opfyldelse af Kontrakten, skal jeg ikke udtale mig i mindste Maade. Jeg har kun, da det ærede Medlem i sit Foredrag kom ind paa dette Spørgsmaal, ikke villet undlade at fremsætte disse Bemærkninger.

R. Hansen: Da Finansloven var til 1ste Behandling, var det min Hensigt at rette en Henstilling til den højtærede Land-